

Řešení obranných situací soukromým kurýrem

Solutions of defense situations for private courier

Alexey Maksimov

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aleksey MAKSIMOV**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Řešení obranných situací soukromým kurýrem.**

Zásady pro vypracování:

1. Cílem BcP je zpracovat orientační metodickou pomůcku pro řešení základních obranných situací soukromým kurýrem.
2. Seznámit s problematikou plnění specifických úkolů soukromým kurýrem.
3. Specifikovat funkci soukromého kurýra (SoK), jeho úkoly v podmínkách ČR.
4. Analyzovat pravděpodobné obranné situace (OSi), jejich důvody a realizaci.
5. Definovat a zdůvodnit efektivní způsoby plnění úkolů a úspěšné řešení OSi.
6. Na 1 standardním úkolu SoK demonstrovat a zdůvodnit varianty úspěšného řešení.
7. Schématicky zpracovat orientační pomůcku pro řešení základních obranných situací SoK.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **FIRST, R. BLAHUT, A. Sebeobraně modelové situace. 1. vyd. Praha: Policejní akademie, 1998. 78 s. Skripta 1057558.**
2. **LEBEDA, A. A. Sebeobrana. Sebeobraně umění pro každého. 3. vyd. Praha: Olympia, 1984. 377 s. 27 033 84.**
3. **KONEČNÝ, A. Sebeobrana a úpolová cvičení pro pokročilé. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1997. 125 s. ISBN 80 7067 766 X.**
4. **LEVSKÝ, V. L. 500 chvatů sebeobrany. 2. doplněné vydání. Bratislava: Obzor, 1968. 314 s. 1120 / I 66.**
5. **MATRAS, A. Sebeobrana. 6. vyd. Praha: Naše vojsko, 1959. 270 s. 56 / III 10. D 593096.**
6. **PENZEŠ, L. Občan a bezpečnost. Jak se bránit před zločinem. 1. vyd. Praha: Eurounion, s.r.o., 1996. 122 s. ISBN 80 85858 41 X.**
7. **PROTIVINSKÝ, M. NÁCHODSKÝ, Z. Organizace a taktika přepravy peněz a cenností. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Armex Praha, 1999. 168 s. ISBN 80 86244 00 8.**
8. **SDE-OR, I. YANILOV, E. Krav Maga. Umění čelit ozbrojenému útočníkovi. 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 2003. 246 s. ISBN 80 206 0689 0.**
9. **THOMPSON, L. Manuál Bodyguarda. Profesionální techniky ochrany osob. 1. vyd. Frýdek Místek: Alpress, 2005. 358 s. ISBN 80 7362 078 2.**

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Malánik

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

19. února 2010

Termín odevzdání bakalářské práce:

19. května 2010

Ve Zlíně dne 19. února 2010

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Bakalářská práce seznamuje pracovníky průmyslu komerční bezpečnosti a veřejnost s přepravou cenin pomocí soukromého kurýra a s řešením obranných situací, které při této činnosti můžou nastat. Teoretické část se zabývá činnostmi, úkoly a funkcemi soukromého kurýra, využíváním obranných a dopravních prostředků. V praktické části je sestaven metodický návod na osvojení základních sebeobraných technik a řešení nejčastějších sebeobraných situací soukromým kurýrem, pomocí názorné fotodokumentace.

Klíčová slova: Soukromý kurýr, přeprava cenin, řešení sebeobraných situací, sebeobrana.

ABSTRACT

Bachelor thesis introduces the professionals of commercial security industry and general public with the transportation of valuables by private courier, and solutions of defense situations which can occur. Theoretical part deals with the activities, tasks, functions and using defense and transport devices by private courier. The practical part is to elaborate a methodological guide on learning the basic techniques of self defense and solving the most common defense situations by private courier, with illustrative photographs.

Keywords: Private courier, transportation of valuables, solutions of defense situations, self-defense.

Chtěl bych velmi poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Zdeňku Maláníkovi za velkou vstřícnost a ochotu poskytnout veškeré potřebné informace.

Zároveň chci poděkovat Petru Smažinkovi a Maximu Maximovi za pomoc při fotodokumentaci.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ ZÁSADY PŘEPRAV SOUKROMÝM KURÝREM	12
1.1 SOUKROMÝ KURÝR.....	12
1.1.1 Taktika přepravy.....	13
1.1.2 Zbraně, střelba a zákon.....	14
1.1.3 Dopravní prostředky.....	15
1.2 ZÁKLADNÍ PRINCIPY KURÝRA.....	16
1.3 CO SE PŘEPRAVUJE.....	17
1.4 DEMONSTRACE ÚKOLU S ÚSPĚŠNÝM ŘEŠENÍM.....	18
2 PROSTŘEDKY SOUKROMÉHO KURÝRA	21
2.1.1 Obranné prostředky.....	21
2.1.1.1 Nože.....	22
2.1.1.2 Teleskopické obušky.....	22
2.1.1.3 Paralyzéry.....	24
2.1.1.4 Obranné spreje.....	24
2.1.2 Použití obranných prostředků.....	26
2.1.2.1 §29 nutná obrana.....	26
2.1.2.2 §28 krajní nouze.....	27
2.1.2.3 §76 odst. 2.....	27
2.1.3 Dopravní prostředky.....	27
2.1.3.1 Bezpečnostní sklo.....	28
2.1.3.2 Bezpečnostní klec.....	29
2.1.3.3 Pneumatiky.....	30
2.1.4 Výstroj.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
3 SEBEOBRANA	34
3.1 SROVNÁNÍ SEBEOBRANY A BOJOVÝCH SPORTŮ.....	34
3.2 CITLIVÁ MÍSTA NA LIDSKÉM TĚLE.....	35
4 TAKTICKÁ PŘÍPRAVA	37
4.1.1 Odvedení pozornosti a dezorientace.....	37
4.1.2 Vyprovokování protivníka.....	37
4.1.3 Vnucování.....	37
4.1.4 Navození strachu a podlomení sebedůvěry.....	38
5 ZÁKLADNÍ TECHNIKY PŘI ŘEŠENÍ OBRANNÝCH SITUACÍ	40
5.1 TECHNIKA PÁDU.....	40
5.1.1 Pád vpřed.....	40
5.1.2 Pád vzad.....	41
5.1.3 Pád stranou.....	43

5.2	ÚCHOPY ZA PAŽE	43
5.2.1	Úchop zepředu pravou rukou zespodu za levé zápěstí	44
5.2.2	Úchop zepředu pravou rukou seshora za levé zápěstí	45
5.2.3	Úchop zepředu pravou rukou zespodu za pravé zápěstí	46
5.2.4	Úchop zezadu pravou rukou seshora za pravé zápěstí	47
5.3	ÚCHOPY ZA ODĚV	48
5.3.1	Úchop zepředu pravou rukou zvnějšku za levý rukáv na předloktí	49
5.3.2	Úchop zepředu pravou rukou za rukáv na záloktí levé paže	50
5.3.3	Úchop zepředu pravou rukou za oděv na levém rameni	51
5.3.4	Úchop zepředu levou rukou za oděv na prsou	52
5.3.5	Úchop zezadu pravou rukou za límec	54
5.4	ŠKRCENÍ	55
5.4.1	Škrčení zezadu oběma pažemi	55
5.4.2	Škrčení „kravatou“ zezadu	56
5.4.3	Škrčení „kravatou“ zboku	58
5.5	ÚDERY	58
5.5.1	Úder pěstí	59
5.5.2	Úder dlaní	60
5.5.3	Úder loktem	60
5.6	KOPY	61
5.6.1	Přímý kop	61
5.6.2	Boční kop	62
6	OBRANA S POUŽITÍM OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ	63
6.1	OBRANA SPREJEM	63
6.2	OBRANA ELEKTRICKÝM PARALYZÉREM	65
6.3	OBRANA TELESKOPICKÝM OBUŠKEM	65
	ZÁVĚR	67
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ	73

ÚVOD

Neustálé rostoucí kriminalita a poptávka po nadstandardu nám říká, že současný stav přepravy cenin v průmyslu komerční bezpečnosti není až tak dobrý a absolutně nevyhovuje pro některou cílovou skupinu lidí. Dokazují to statistiky a neustále objevující se zprávy o ozbrojených přepadeních vozů bezpečnostních agentur.

Jako majitel prosperující firmy, která má například velkou konkurenci a potřebuje svoje informace nebo finance spolehlivě chránit, nemůžu dopustit, aby jednoho dne při převozu byly odcizeny. Neděje se to sice často, ale stát se to může. Proto je třeba takové riziko úplně minimalizovat.

V této bakalářské práci bych chtěl široké veřejnosti a také pro průmysl komerční bezpečnosti představit činnost a funkci soukromého kurýra jako novou alternativu v oblasti přepravy cenin. Jedná se poměrně novou profesi a teprve nedávno se začala rozrůstat. Její obrovská výhoda je v tom, že využívá nedostatků klasické přepravy dnešních agentur.

Hlavním cílem práce je vypracování metodické pomůcky pro řešení základních obranných situací soukromým kurýrem s využitím názorné fotodokumentace. V práci jsem se pokusil názorně ukázat řešení těch nejčastějších situací s použitím základních technik. Jsou na první pohled jednoduché, ale v praxi velmi účinné.

Bakalářská práce by mohla být velkým přínosem pro pedagogickou činnost a pracovníky průmyslu komerční bezpečnosti. Může nabídnout můj pohled a nové nápady na celou problematiku přepravy cenin. Pro studenty bezpečnostních oborů nabízí seznámení se základními technikami při obraně beze zbraně a s použitím obranných prostředků.

Ke zpracování práce jsem použil analýzu, syntézu, dedukci. Analýzu jsem převážně použil v teoretické části k ucelení všech nashromážděných informací. Syntézu a dedukci jsem efektivně využil k vytvoření všech závěrů jednotlivých kapitol. Dedukce mi pomohla rovněž k vyhodnocení a vytvoření úplného závěru celé práce.

Práci jsem rozdělil na teoretickou a praktickou část. V teoretické části poukazuji na dnešní chyby agentur při převozech cenností a nabízím jiný pohled na celou problematiku. Seznamuji s činností soukromého kurýra, jeho funkcí v průmyslu komerční bezpečnosti a demonstruji model úspěšného řešení úkolu. Dále představuji obranné, dopravní prostředky a výstroj, které při své činnosti efektivně využívá. V praktické části názorně, pomocí

fotodokumentaci, ukazují základní techniky bez zbraně a s použitím obranných prostředků, které lze využít pro řešení nejčastějších obranných situací.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ ZÁSADY PŘEPRAV SOUKROMÝM KURÝREM

1.1 Soukromý kurýr

Se stále rostoucí počtem loupeží, již dnešní převozy peněz nejsou tak zdaleka efektivní, jako kdysi bývaly. Mají hodně slabých míst, která zloději využívají při svých loupežích.

Jeden z největších nedostatků je podle mého názoru v tom, že ve většině případů obrněná vozidla jsou označena. Jako kdyby se snažili zbytečně na sebe upozornit. Tím každý, včetně zlodějů, ví, že se jedná o převoz cennosti. Jsou vidět na první pohled, proto jejich sledování je poměrně jednoduché. I úplný amatér by dokázal vypozerovat všechny potřebné detaily během samotného procesu převozu. Například kolík je celkem členu posádky, jakou výstroji a výzbroji disponují, jak a kde zastavují, jak dlouho trvá přenos cennosti do obrněného vozu a zpět, jaký je technický stav vozidla atd. Všechny tyto informace jsou klíčové a jediné napomáhají zlodějům k naplánování loupeži.

Po stále rostoucí kriminalitě a větší poptávce nadstandardu se dalo očekávat, že vzniknou nové způsoby přepravy cenin, jako je soukromý kurýr.

Je to zcela nová profese, která nabízí nadstandardní služby v oblasti převozu lidí (např. celebrity), financí, cenin a jiných cenných předmětů. Jedná se o dokonalé spojení bodyguarda a kurýra v jednom. Využívá všech současných nedostatků v komerční bezpečnosti a aplikuje je v praxi. To mu umožňuje nabízet svým klientům služby, které zaručí bezpečí jejich přepravovaných cenností.

Soukromý kurýr plní činnost, při níž přebírá na základě určitého smluvního vztahu odpovědnost při přepravě zásilky a při plnění této činnosti poskytuje ozbrojený doprovod vozidla a zavazadla, potřebné pro transport.

Nejdůležitějším činitelem pro provádění přepravy je člověk. Jelikož soukromý kurýr ve většině případů pracuje sám, musí být řádně vybavený a vyškolený! Jeho činnost je založená na pečlivé přípravě na každý úkol a také velké věnování pozornosti detailům a plánování. Měl by mít dobrý výcvik v útočné i obranné jízdě, v sebeobraně a v používání zbraní. Ale i přesto by měl umět se problémům vyhnout za účelem minimalizace rizik.

Soukromý kurýr by měl mít především na velmi vysoké úrovni znalosti a dovednosti v oblastech, jako jsou taktika přepravy, zbraně, střelba a zákon, dopravní prostředky.

Na závěr bych rad zmínil, že kdyby dnešní společnosti průmyslu komerční bezpečnosti přestaly zbytečně dávat najevo svou sílu a zaměřili se více na utajení informací a způsoby splnutí s okolním prostředím, dosáhli by určitě lepších výsledků. Proto doufám, že tato práce poslouží pro agentury jako impuls, pro zlepšení a zdokonalení současných přeprav a k vytvoření nových trendů v této oblasti.

1.1.1 Taktika přepravy

Pečlivá příprava a samotná taktika přepravy jsou jedny z nejdůležitějších oblastí, které kurýr musí naprosto perfektně ovládat. Podle mého názoru v dnešních agenturách průmyslu komerční bezpečnosti je samotná příprava taktiky přepravy na velmi nízké úrovni a často se zanedbává. Mezi základy přípravy a taktiky přepravy řadíme:

- organizace a provádění přepravy,
- druhy přeprav,
- přepravní rizika,
- přepravní trasy,
- jednání se zákazníky,
- rizikové situace při přebírání a předávání zásilky,
- odhalování příznaků přípravy k napadení,
- odhalování pozorování nebo sledování,
- obranný styl řízení vozidla a řízení v krizové situaci,
- sebeobrana a taktika vedení boje zblízka,
- použití obranných a únikových prostředků,
- vyhláška o silničním provozu, zvláštní práva, přestupky a trestné činy v silničním provozu.

Obr. 1. Provádění příprav [1]

Protože soukromý kurýr většinou pracuje sám, tak bez znalosti taktiky přepravy a pečlivé přípravy nemůže vůbec fungovat. Nesmí vynechat ani jeden výše uvedený bod. Je to základní kámen jeho činnosti!

1.1.2 Zbraně, střelba a zákon

Soukromý kurýr by také měl mít odborné znalosti v oblasti zbraní a jejich používání v nutné obraně a krajní nouzi. Je to součástí důležité přípravy a preventivní činnosti. Kurýr může být kdykoli vystaven velkému nebezpečí a tím se například stát obětí ozbrojené loupeže. Znalost těchto odborných znalostí je určitě podmínkou pro výkon tohoto druhu povolání. Mezi tyto oblasti patří:

- získání oprávnění držet určitou zbraň,
- cvičení a příprava,
- bezpečné zacházení,
- ovládání střelby z jakékoli pozice,
- taktika při ozbrojeném střetnutí,
- chování po použití zbraně.

Obr. 2. Pistole CZ 75 SP 01 Shadow [2]

Cvičení a příprava, včetně bezpečného zacházení, je samozřejmostí. Kurýr by proto musel neustále cvičit obrannou střelbu, prohlubovat střelecké a taktické dovednosti a všítipit bezpečné ovládání palné zbraně v stresových situacích. Tyto situace si musí snažit stavět tak, aby se co nejvíce přiblížily reálnému střetu s útočníky.

1.1.3 Dopravní prostředky

Využívání dopravních prostředků a efektivní zacházení s nimi je nedílnou součástí odborných znalostí. Soukromý kurýr je rovněž musí perfektně ovládat, aby při své činnosti dosahoval výborných výsledků. Radíme tam například:

- ovládání rychlé a bezpečné jízdy,
- ovládání v krizových situacích,
- pozornost při řízení,
- chování v rizikových situacích.

Obr. 3. Bezpečnostní vůz AUDI A8 Security [3]

Kurýr ve většině případů provádí přepravy pomocí automobilu, proto musí být připraveny na rizika, která jsou s tím spojena. Může být například sledován nebo útočnici se rozhodnout ho zneškodnit a celá situace se promění ve zběsilou honičku. V takových případech bez odborné znalosti ovládání auta v krizových situacích by sotva uspěl.

1.2 Základní principy kurýra

Principy, kterými se soukromý kurýr musí řídit, jsou v podstatě závazné a bez nich svojí činnost vykonávat nemůže! Jsou základem úspěšného splnění zakázek a zárukou jejich bezpečných provedení. Mezi základní principy, které definují činnost soukromého kurýra, patří:

- Byt neustále ve střehu bez ohledu na to, o jaký úkol se jedná.
- Nevšímat si jakýchkoliv rozruchů a nedbat na rozptýlení, které by mohli odvrátit jeho pozornost (žena, která se pokouší flirtovat; opilec, který prosí o peníze).
- Neustále se informovat a hledat potencionální hrozby, které mohou ohrozit převoz nejen v průběhu, ale hlavně před výjezdem.
- Je žádoucí, aby kurýr byl cvičený v sebeobraně. Aby dokázal rychlé, účinně a v čas zasáhnout proti útočnickovi a zneškodnit ho (nesmí zapomenout, že útok může být veden pouze s cílem odvést jeho pozornost).

- Byt ostražitý před vším, co se jeví jako podezřelé a nebezpečné.
- Neustále mít na vědomí, že je lepší se problému vyhnout, než ho potom řešit.
- Mít představu o únikových, náhradních cestách a o všech aspektech, které mohou ovlivnit průjezdnost (měl by znát všechny alternativní trasy, které se dají využít na komunikacích, na nichž se doprava pohybuje v kolonách).
- V případě přepravy osob, by měl znát nejbližší cestu do nemocnice, kde můžou poskytnout zraněnému lékařskou pomoc.
- Vědět, kde se podél všech tras nachází nejbližší policejní stanice.

Základními principy by se měl kurýr řídit naprosto v každé situaci a v každém případě. Měl by je ovládat na takové úrovni, že je bude mít zabudované v podvědomí. Nezáleží na tom, o jaký úkol se jedná, zdá je lehký či těžký. Aby se během přepravy rizika snížili na minimum, jejich dodržení je bezpodmínečné!

1.3 Co se přepravuje

Přeprava pomocí kurýrů, kteří provádějí transport pěšky, na kole, motocyklu, veřejným dopravním prostředkem nebo osobním autem, se označuje jako činnost s velmi omezenou bezpečností.

Avšak s tímto tvrzením nesouhlasím. Vzhledem k tomu, že pravidla pro přepravu nejsou upraveny žádným předpisem nebo zákonnou úpravou, je způsob přepravy dán pouze smluvními podmínkami mezi soukromým kurýrem a jeho klienty. Právě tohle by se dalo využít k tomu, že tak jednoduché způsoby přepravy zdokonalíme natolik, že budou maximálně účinné a v některých případech dokonce předčí ty stávající.

Nesmíme také zapomínat na podmínky stanovené pojišťovacím ústavem, za kterých přebírá záruky v případě vzniku škody v průběhu přepravy.

Kurýr se zabývá prevozem následujících předmětů: hotovost, ceniny, cenné papíry, ušlechtilé kovy, drahokamy, šperky, kožichy a kůže, historické nálezy, obrazy, plány, nosiče dat, hodnoty galerijní, hodnoty umělecké, hodnoty vědecké, hodnoty muzeální, hodnoty sběratelské. Také se může zabývat prevozem osob: významní podnikatelé, politici, celebrity, děti.

Obr. 4. Zlato [4]

Jak je vidět, soukromý kurýr na sebe bere opravdu velkou odpovědnost. Proto je nezbytně nutné, aby tuto činnost vykonával člověk nejen fyzický a psychicky zdatný, ale i vzdělaný, jako velký odborník v oblasti průmyslu komerční bezpečnosti.

1.4 Demonstrace úkolu s úspěšným řešením

Soukromý kurýr získal novou zakázku od velmi důležitého klienta. Ten požaduje bezpečný převoz cenných plánů jeho budoucího stavebního komplexu a několik nosičů dat, které obsahují velice citlivé informace, které by mohla zneužít konkurence.

Klient uvádí, že chce uskutečnit převoz z banky. Jedná se o věci z jeho osobní schránky, které chce přemístit do jeho firemního trezoru. Jeho dalším požadavkem je, že celou operaci kurýr musí provést co nejrychleji a neustále ho informovat o průběhu přepravy. Nejlépe ihned po přebrání odpovědnosti na základě smluvního vztahu by kurýr měl začít s plněním úkolu.

Jako první kroky, které by měl kurýr provést, jsou:

- Jet na místo, kde proběhne vyzvednutí cenných věcí a zanalyzovat všechna možná rizika, které mohou vzniknout. Měl by zjistit, zda v bance se nachází ochranka, kolik je členů ochranky, jakou výstrojí a výzbrojí disponují. Jestli v bance se

nachází systém CCTV a rozmístění kamer v budově. Dále by měl zjistit, jakou cestou se dostane k osobním schránkám a jestli existují jiné možnosti vniknutí do těchto prostorů. Důležité je také zjistit, kde se nachází únikové východy v budově.

- Projet celou trasu, po které se uskuteční přeprava a zjistit, jestli nejsou naplánované nějaké uzávěrky z důvodu oprav silnice. Kurýr by měl mít v zásobě únikové a další naplánované trasy. Měl by zjistit, kde se podél tras nacházejí nejbližší policejní stanice a nemocnice. Jak dlouho bude trvat celá přeprava včetně toho, kdyby byl nucený změnit trasu.
- Prohlednout vůz, jeho technický stav a nachystat ho k převozu. Připravit všechny podklady k provedení operace, připravit výstroj a výzbroj- GPS navigaci, miniaturní skryté kamery, komunikaci, obranný sprej, teleskopický obušek nebo paralyzér, skrytou neprůstřelnou vestu, několik světových měn, náhradní oblečení.

Kurýr s klientem se domluvili na schůzce, na další den hned ráno, aby projednali detaily operace. Při projednávání veškerých detailů celé přepravy, kurýr zapne generátor šumu, aby tak zamezil případnému odposlechu. Součástí schůzky je také uzavření smlouvy a pojištění přepravovaných věcí.

Na závěr ještě jednou ověří, zda je vše připraveno a ihned vyráží do banky, kde na něj má čekat klient, aby mu předal všechny věci. Od momentu, kdy vyrazil, se začne soustřeďovat pouze na odhalování příznaků přípravy k napadení, odhalování pozorování nebo sledování. Je neustále ve střehu, nevšímá si jakýchkoliv rozruchů, nedbá na rozptýlení, které by mohli odvrátit jeho pozornost, a neustále hledá potencionální hrozby.

Cesta do banky proběhla bez nejmenších problémů. Klient vyndal ze své osobní schránky plány a nosiče dat v speciálním bezpečnostním zavazadle a předal je kurýrovi. Ten zavazadlo umístil do obyčejné nákupní tašky ze supermarketu, aby zbytečně na sebe neupozorňovalo a nešlo poznat, že se jedná o nějakou cennou věc. Po té směřuje do vozu, které, ihned zevnitř uzavře a pokračuje podle trasy k cíli.

Během přepravy uprostřed trasy si náhle všimne, že za ním jede delší dobu červené auto značky Škoda. Kurýr se rozhodne záměrně změnit směr jízdy, aby se ujistil, že se nejedná o sledování a zvolil jednu z náhradních cest, podél které se nachází policejní stanice. Proto sjel z hlavní cesty a rozhodl se, že použije několik manévru:

- náhlá změna směru jízdy,
- rychlá změna rychlosti,
- zastavení.

I přes všechny snahy ho setřást, červená Škoda ho neustále pronásledovala. Podél náhradní trasy stala policejní stanice, proto bylo nutné jako poslední možnost zastavit poblíž ní. Když soukromý kurýr začal přibrzďovat u stanice, u které zrovna stáli strážníci, červené auto prudce zabrzdilo, vytočilo se a odjelo opačným směrem. Nebylo pochyb o tom, že vůz byl sledován.

Po tom, co se kurýr ujistil, že je pronásledovatel pryč a všechno je opět v pořádku, rozhodl se, že bude pokračovat dál v cestě. Ještě před tím kontaktoval klienta a sdělil mu, co se stalo. Klient rovněž souhlasil s tím, že operaci dokončí.

Kurýr dorazil před budovu společností, kde měl věci předat klientovi. Když vystoupil z auta a směřoval ke vchodu, všiml si, že na parkovišti stojí stejné auto, které ho pronásledovalo. Náhle k němu přistoupil, udeřil ho do tváře a strhnul na zem. Kurýr spadl, ale protože ovládal základní techniku pádu, provedl kotoul a znovu se postavil na nohy, bez nějakého vážnějšího poranění. Útočník opět přiběhl a snažil se vytrhnout z rukou tašku. Kurýr pohotově vytáhnul obranný sprej a několikrát zasáhnul jej do obličeje. Útočník se i nadále snažil pokračovat v boji, i když byl značně desorientovaný. Obránce proto přešel do protiútoků přímým kopem do břicha, dvěma údery pěstí a sražením na zem. Po té jej zadržel, nasazením páky na zápěstí a přivolal policii, která útočníka zajistila. Kurýr na závěr předal klientovi všechny přepravované cennosti v pořádku a umístil je do trezoru.

2 PROSTŘEDKY SOUKROMÉHO KURÝRA

Prostředky jsou nezbytnou součástí, které soukromý kurýr používá k vykonávání převozu, řešení obranných situací a během příprav. Jsou to v podstatě věci, bez kterých tuto činnost by se nadalo skoro vykonávat, nebo rizika by byla natolik nebezpečně velká, že by to mohlo nejen ohrozit cennosti, ale i život kurýra. Tyto prostředky můžeme rozdělit následovně:

- obranné prostředky,
- dopravní prostředky,
- výstroj a výzbroj.

Efektivní využívání veškerých dostupných prostředků napomáhá ke snížení rizik spojených během přepravy cennosti a zvyšuje účinnost při řešení obranných situací (napadení, ozbrojená loupež).

2.1.1 Obranné prostředky

Obranné prostředky efektivně napomáhají při řešení různých obranných situací a k prevenci před nimi. Mezi nejpoužívanější obranné prostředky používané soukromým kurýrem patří:

- palné zbraně a střelivo,
- nože,
- teleskopické obušky,
- paralyzéry,
- obranné spreje.

Velkou výhodou je především jejich účinnost a rozměry, které dovolují skryté nošení. Většina z nich, se dají použít ve stísněných prostorech, jako jsou například chodby, podchody, výtahy, dopravní prostředky atd. Kromě palných zbraní, většina z nich jsou lehce dostupné a cenově přijatelné.

Obr. 5. Použití obranného spreje [5]

2.1.1.1 Nože

Nože řadíme mezi chladné zbraně, které jsou při obraně velmi účinné. V boji s nožem můžeme útočnickovi způsobit vážné sečné, řezné nebo bodné rány. Nejúčinnější rány jsou bodné, jelikož některé důležité lidské orgány se nachází malý kousek pod povrchem těla.

Nože dělíme na několik kategorií:

- nože s pevnou čepelí,
- zavírací nože,
- vrhací nože,
- dýky,
- vystřelovací nože.

Je to obranný prostředek, kterým velmi efektivně můžeme řešit obranné situace. Nesmíme však zapomínat na to, že touto zbraní lze útočnickovi způsobit velmi vážná zranění nebo smrt. Nůž také může být velice dobrým pomocníkem při nějakých technických závadách na vozidle nebo i jinde.

2.1.1.2 Teleskopické obušky

Teleskopické obušky řadíme mezi úderné ruční zbraně. Skládá se ze tří ocelových trubek zasunutých v sobě. Ve složeném stavu je snadno nositelný. Prudkým švihnutím se

obušek rozloží do plné délky. Většina výrobců nabízí několik délek obušků: 16", 18", 21", 23" a 26". 18" palcové obušky jsou obecně považované za nejlepší pro skryté nošení.

Hmotnost obušku se pohybuje v závislosti na délce od 0,3 kg do 0,6 kg. K teleskopickému obušku lze připevnit i různé příslušenství jako je svítilna, parabolické zrcátko a speciální násadky.

Dělíme je na dva typy:

- kalené (máji tvrdost až 40-50 HRc a je téměř nemožné je ohnout nebo zlomit),
- nekalené (silnějším úderem se můžou zdeformovat).

Obr. 6. Teleskopické obušky [6]

Používání obušku je čím dál populárnější kvůli jeho velké účinnosti a malým rozměrům ve složeném. Ve výstroji soukromého kurýra by určitě neměl chybět. Je to ideální prostředek při řešení obranných situací a pomocí něho můžeme útočnickovi velmi rychle vnutit vlastní pojetí boje.

2.1.1.3 Paralyzéry

Elektrické paralyzéry fungují na principu šoku elektrickým proudem. Můžou zneškodnit útočníka ve zlomku vteřiny, kdy je ho tělem projde až 500 000 voltů. Elektrody přístroje se ale musí dostat do kontaktu s pachatelem na maximální vzdálenost 1 cm. To znamená co nejvíce přitisknout a zmačknout spoušť.

Největší účinek je v oblasti obličeje, krku, hrudního koše, genitálií a vnitřní strany rukou a steh. Elektrický výboj může prorazit i látku, avšak čím více vrstev na sobě útočník má, tím je menší účinek.

Obr. 7. Paralyzér [7]

Elektrický paralyzér je nezaměnitelný při řešení obranných situací ve stísněných prostorech. Podle mého názoru, je to jeden z nejlepších prostředků, určený do automobilu. Efektivně se můžeme bránit při napadení útočníkem přes otevřené boční okno auta nebo otevřené dveře. Díky velkému elektrickému výboji, útočník se spolehlivě poleká a další útok si příště velmi dobře rozmyslí.

2.1.1.4 Obranné spreje

Obranné spreje jsou jedním z nejrozšířenějších a nejpoužívanějších sebeobránných prostředků. Jejich velkou výhodou je přijatelná cena, malá hmotnost a rozměry. Náplň

obvyklé tvoří paralyzující látka OC, která působí velmi dráždivě na dýchací cesty, sliznici a zrak. Jedná se o výtažek z kajenského pepře, který způsobuje silné slzení, dušnost, dráždivý kašel a pálení pokožky. Jsou velmi účinné.

Obranné spreje existují ve třech provedeních:

- Aerosol- vytváří mlhu, kterou pachatel okamžitě vdechne a je vhodný do větších prostorů. Při použití ve stísněném prostoru, by aerosol okamžitě zaplnil celou místnost a mohl by zasáhnout i obránce.
- Tekutá střela- vypouští proud tekutiny a je vhodný do malých prostorů. Další výhodou, oproti ostatním sprejům, je jeho delší dosah.
- Pěna- vypouští užší proud tryskající pěny a lze ho použít ve stísněných prostorách (auto, výtah).

Obr. 8. Obranné spreje [8]

Obranné spreje jsou vhodné nejen pro soukromého kurýra, ale i pro normálního člověka. Je lehce dostupný, velmi účinný a jeho malé rozměry umožňují skryté nošení. Jedinou nevýhodou těchto prostředků je, že je nemůžeme efektivně použít ve stísněných prostorech. Při obranných situacích, například v autě, by nás dráždivá látka mohla rovněž zasáhnout a tak nás vyřadit z boje.

2.1.2 Použití obranných prostředků

Použití obranných prostředků musí být v souladu s §29 (nutná obrana) a §28 (krajní nouze) trestního zákoníku. Je třeba znát všechny podmínky a pravidla, které nás opravňují použít obranný prostředek v určité situaci.

Obecně lze říci, že je povoleno jejich použití, pokud je ohrožen život, zdraví nebo majetek. V dalších kapitolách jsou uvedeny dva paragrafy, které se tímto zabývají a kde se budu snažit vysvětlit, co znamenají.

2.1.2.1 §29 nutná obrana

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. [9]

Podmínky nutné obrany:

- útok ohrožuje zájmy chráněné zákonem: život, zdraví a majetek,
- útok přímo hrozí nebo trvá,
- Přiměřenost obrany (pokud obranná reakce bude vedena s nižší účinností než útok, je tato obrana neefektivní; obrana musí být ukončena, jestliže jsme jednoznačně odvrátili útok).

Za nejčastější vybočení z mezí neboli excesy bývají považovány situace, kdy obrana byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku, obrana nebyla s útokem současná (útok ještě nehrozil nebo byl již ukončen) nebo byl odvrácen neexistující útok (domnělý).

Příklad: Dva muži se dostali do hádky. Při hádce dal muž A druhému muži B několik facek a povalil jej na zem. V tom okamžiku muž B vytáhl z kapsy nůž a bodl muže A do ruky a do boku. Když se muž A pokusil utéct, muž B ho dohonal a zasadil mu další ránu do ruky. Naštěstí někdo z kolemjdoucích zavolal policii a ta oba dva muže zadržela. V tomto případě nepůjde u muže B o nutnou obranu, protože jeho obrana byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku, který proti němu vedl muž A.

2.1.2.2 §28 krajní nouze

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následkem je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.“ [10]

Podmínky krajní nouze:

- odvrací se nebezpečí, které hrozí bezprostředně,
- nebezpečí nelze za daných okolností odvrátit jinak,
- způsobený následek nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.

Na závěr bych rád uvedl, v čem se tedy liší nutná obrana a krajní nouze. Nutná obrana se zabývá útokem, připouští způsobení i větší škody útočnickovi a taky není nutno hledat jiné způsoby, abychom se vyhnuli útoku. Krajní nouze se zabývá nebezpečím, kde škoda musí být zásadně jen menší, aby to mělo vůbec smysl a je nutno hledat i jiné způsoby, jak se nebezpečí vyhnout.

2.1.2.3 §76 odst. 2

Je nutno také uvést §76 (zadržení podezřelé osoby) trestního řádu, který dovoluje omezit osobní svobodu osoby, která byla přistižená při trestném činu nebo bezprostředně poté, pokud je nutno zjistit její totožnost, zamezit v útěku nebo zajistit důkazy. Je povinností tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu.

To dovoluje komukoliv, nejen soukromému kurýru a ostatním pracovníkům průmyslu komerční bezpečnosti, zadržet osobu, kterou byl například napaden při ozbrojené loupeži a následně předat tohoto útočníka policii.

2.1.3 Dopravní prostředky

Ve většině případů pro přepravu cenností se využívají opancéřované vozy a má zpravidla nápadný barevný nástřík s výrazným nápisem nebo logem společnosti, že jde o vozidlo pro přepravu. Většinou se jedná o přestavbu užitkových a osobních aut na tyto bezpečnostní speciály. Soukromý kurýr právě využívá těchto chyb tím, že volí vůz, který je

nenápadný a na první pohled působí dojmem obyčejného osobního automobilu. Přeprava může být také prováděná pěšky, na kole, motocyklu nebo i ve veřejném dopravním prostředku.

V dnešní době automobilové značky jako jsou BMW a AUDI nabízejí sériově vyráběné pancéřované vozy (security vehicles), které na první pohled vypadají jako úplně obyčejné osobní auto, což dovoluje „splýnout“ s prostředím a zbytečně na sebe neupozorňovat.

2.1.3.1 Bezpečnostní sklo

Tyto auta již mají ve své standardní výbavě 22mm bezpečnostní sklo, které je odolné vůči střelám různých palných zbraní a také ručně vedenému útoku. Jedná se o kombinaci skla a laminátu s vrstvou polykarbonátu na vnitřní straně, která zabrání tříštění skla na drobné úlomky.

Obr. 9. Bezpečnostní sklo [11]

22mm bezpečnostní sklo chrání před:

- ručně vedeným útokem,
- celoplášťovou strelou ráže .44 Magnum,
- strelou ráže .357 Magnum,
- strelou ráže 9 mm Luger.

V dnešní době, s neustále rostoucí kriminalitou a tím i větším počtem ozbrojených loupeží, se jedná o velmi potřebný prostředek do automobilu, který bych pro soukromého kurýra vřele doporučil. Při ozbrojeném přepadení bude jistě nenahraditelné, čím nám zvýší celkovou bezpečnost celé posádky a přepravovaného nákladu.

2.1.3.2 Bezpečnostní klec

Jedná se o nejlepší konstrukce pancéřování, které se používají. Používají se ocelové pásy, které vytvářejí „klec“ a ta zabraňuje zborcení celé karoserie. V dnešní době se používají také pásy z keramických materiálů, které jsou ještě navíc kombinované s kevlarom. Jsou stejně odolné jako pancéřování s použitím velmi silných ocelových plechu. To dává možnost použít velmi kvalitní pancéřování i na malá a lehká auta. Tento způsob je značně úsporný a náklady jsou minimální.

Obr. 10. Zkouška pancíře [12]

Musíme mít neustále na vědomí, že činnost soukromého kurýra nese určitá rizika, se kterými musí počítat. Proto je nezbytné nutné se před nimi chránit. Dnešní pancéřované

vozy, obyčejných agentur průmyslu komerční bezpečností, jsou sice vybaveny dobře, ale jsou zbytečně velké a nápadné. Jsem přesvědčený, že ani nejsou moc obratné, když dojde na to, že posádka bude muset útočníkům ujíždět.

Proto například pancéřované vozy řady security vehicles od značky BMW jsou naprosto ideálním řešením pro soukromého kurýra. Kombinuje v sobě spolehlivost, bezpečnost na vysoké úrovni, obratnost a nenápaditost.

2.1.3.3 Pneumatiky

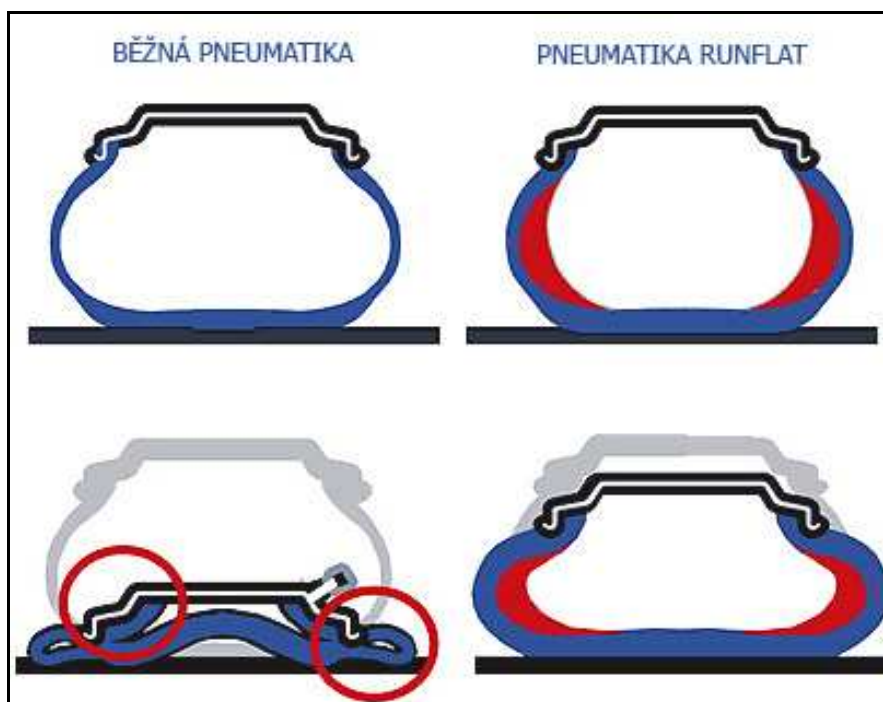
V neposlední řadě nesmíme zapomínat na pneumatiky. Musíme je volit tak, aby odpovídaly posílené konstrukci vozu. Běžné pneumatiky, po proražení za jízdy střelou nebo nějakým ostrým předmětem, neudrží vzduch dlouho. Proto potřebujeme pneumatiky, které nám umožní pokračovat v jízdě, i v případě když v nich žádný vzduch není.

Nejčastěji používanou značkou jsou pneumatiky s technologií Run-flat. Poskytují větší bezpečnost díky speciálně vyztužené bočnici, což dovoluje i nadále vykonávat své funkce při úplné ztrátě tlaku vzduchu na vzdálenost cca 150 km i při plném zatížení vozu.

Při nižším zatížení nebo v případě, že není pneumatika zcela bez tlaku, je možné ujet vzdálenost několikanásobně větší. Výhodou je, že pláště se zpevněnými bočnicemi nepotřebují ani speciální disk, ani speciální nářadí na opravu nebo přezouvání.

Obr. 11. Pneumatiky Run-flat [13]

Obr. 12. Zpevněné bočnice [14]

Myslím, že je naprosto běžné, že pachatele nebo útočníci, v případě prvního neúspěchu, sáhnou po další variantě, kterou bude prostřelení pneumatik. Nebo v tom lepším případě, když nás zrovna tlačí čas a do předání nákladu už zbývá pouhých pár hodin, nám na pneumatice vznikne defekt. Právě na takové situace jsou stavěny pneumatiky Run-flat, na které soukromý kurýr jistě nesmí zapomenout.

2.1.4 Výstroj

Výstroj soukromého kurýra je naprosto jednoduchá. Opět je cílem splynout s prostředím a zbytečně na sebe neupozorňovat. Proto se volí nenápadné civilní oblečení, které je doplněné neprůstřelnou vestou pro skryté nošení, mobilním telefonem, GPS navigací atd.

Kurýr může také používat miniaturní skryté videokamery upevněné k oblečení pro záznam průběhu operace nebo generátor šumu, pro maximální utajení podrobných informací samotné operace.

Obr. 13. Skrytá kamera v knoflíku [15]

Využíváním doplňujících prostředků, jako jsou kamery a generátory šumu, nám dovolují snížit rizika před a během přepravy na minimum a tím dosáhnout zajištění větší bezpečnosti při samotné operaci.

Nenápadná výstroj a skryté bezpečnostní prvky (kamery, generátory šumu, navigace) jsou důležitým prvkem, který soukromému kurýru umožňuje splynout s prostředím jako chameleon. Cílem je, aby si ho venku absolutně nikdo nevšimnul a tak na okolí působil jako každý jiný člověk. U nikoho ani na okamžik nesmí nevzniknout myšlenka, že dotyčný v té „igelitce“ nese něco cenného!

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SEBEOBRANA

„Praktickému využití sebeobrany se zabývají paragrafy zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Tyto zákony zajišťují z širokého hlediska občanovi ČR beztrestně chránit vlastní osobu, majetek a čest, jestliže je donucen nebezpečím, které těmto výsadám hrozí účinně odvracet.

V individualitě každého případu najdeme oporu v zákoně č. 220/1990 Sb., o přestupcích. Možnost, jak člověk může být napaden, je nepřehledné množství a záleží na každém případě, jak je hodnocen z právního hlediska. Přitom však může dojít i k vybočení z mezí nutné obrany a krajní nouze a to k protiprávnímu jednání. Podmínky, za kterých můžeme sebeobranu uplatnit, jsou zcela přesně vymezeny zákonem.“ [16]

Sebeobranu lze provádět aktivně beze zbraně (chvaty, údery, kopy atp.), se zbraní (pistole, nůž atp.) nebo taky pasivně (útěk, zavolání policie). V praktické části se budu snažit zabývat hlavně sebeobranou beze zbraně a na závěr bych rád seznámil čtenáře i s řešením obranných situací, s použitím nejčastějších obranných prostředků jako jsou obranný sprej, paralyzér nebo teleskopický obušek.

3.1 Srovnání sebeobrany a bojových sportů

Bojové sporty jako jsou karate, judo, aikido nebo box, jsou založeny na individuálním sportovním výkonu, pravidlech, prostředí, úboru a někdy i různých ochranných pomůckech, aby při zápase nedocházelo ke zranění. Každý účastník má stejné podmínky a na zápas se může připravit fyzický, psychický i taktický.

Ovšem skutečný boj takový není. Je zbaven veškerých pravidel a rovnocenných podmínek před a v průběhu konfliktu. Ve skutečnosti většinou je zvýhodněn pouze protivník. Ten může volit vhodnou dobu, místo, způsob napadení nebo také použití nějakých pomocných prostředků. To znamená, že na případný útok se nemůžeme připravit a nevíme, kdy ho lze očekávat.

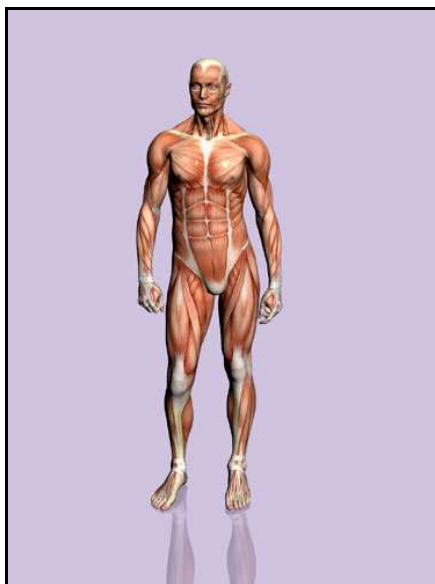
Proto se nejčastěji aplikují tzv. modelové situace, na základě kterých volíme vhodnou obrannou techniku a klademe největší důraz na bleskové jednání, způsobené neustálým opakováním a nacvičováním této techniky.

3.2 Citlivá místa na lidském těle

Pro účely sebeobranu specifikujeme citlivé oblasti a sféry lidského těla. Bolest v těchto oblastech vyvoláváme tlakem, úderem nebo páčením.

Dobrym prostředkem, který můžeme použít tlakem na citlivá místa, je například teleskopický obušek ve složeném stavu. Jsou to v podstatě dvě zbraně v jednom.

- hlava (brada, vnější zvukovod, spánek, oči, kořen nosu),
- krk (chrupavka štítná, krční tepny, meziklíčková jamka, zadní část šíje),
- plexus solaris,
- břicho a genitálie,
- stehenní svaly,
- koleno a holeň,
- klouby paží (zápěstí, loket, rameno),
- klouby nohou (kloub kyčelní, kotník, klouby prstů).

Obr. 14. Lidské tělo [17]

Jak je vidět, těchto oblastí a míst je opravdu velké množství, proto je důležité na začátku se zaměřit pouze na ty nejdůležitější. Určitě bych doporučil se více zaměřit na hlavu, krk a břicho. Podle mého názoru jsou to místa, na které se protiútok v obranných situacích vede nejčastěji. Údery nebo kopy na tato citlivá místa, můžete velmi rychle vyřadit útočníka z boje.

Na závěr bych to rád celé shrnul. Sebeobranu provádíme aktivně beze zbraně se zbraní nebo taky pasivně (teleskopický obušek). Reálný boj, oproti bojovým sportům, je zbaven veškerých pravidel a rovnocenných podmínek v průběhu konfliktu. Na napadení útočníkem se absolutně nemůžeme připravit a nevíme, kdy ho lze očekávat. Pokud však k tomu dojde, klademe největší důraz na bleskové jednání (strhnutí na zem). Aby naše obrana byla účinnější, specifikovali jsme citlivé oblasti a sféry lidského těla (hlava a krk).

4 TAKTICKÁ PŘÍPRAVA

Cílem takové přípravy je ovlivnit určitým způsobem útočníka a získat tak výhodu pro úspěšné vyřešení obranné situace. Taktická příprava je neméně důležitá stránka, kterou se soukromý kurýr musí zabývat, aby zlepšil svoje dosavadní výsledky v sebeobraně.

Do takové přípravy může spadat například odvádění pozornosti a dezorientaci útočníka, což je při řešení obranných situací velmi účinná taktika. Můžeme také schválně útočníka vyprovokovat a tím mu potom vnutit vlastní pojetí boje. Nebo ho natolik vystrašit, že se dá raději na útěk.

4.1.1 Odvedení pozornosti a dezorientace

Cílem je odvést pozornost nebo dezorientovat útočníka pomocí přípravným klamáním. Dosáhneme toho většinou tím, když budeme předstírat nějakou akci, po níž bude následovat ta pravá.

Lze doporučit následující postup. Díváme se na protivníka a na místo, kam chceme udeřit. Naznačíme úder. Ve chvíli, kdy bude chtít tento úder blokovat nebo mu uhnout, provedeme hlavní úder tam, kde to protivník nečeká.

4.1.2 Vyprovokování protivníka

V podstatě se jedná o vyprovokování protivníka k určité akci, kterou neovládá dobře a která je pro nás zároveň zařazená jako výzva nebo past. Například se kurýr může snažit o to, aby útočník jako první udělal nějaký pohyb, který by pro něj znamenal konec boje. Hodně bojových umění je založených právě na této taktice. Nechávejí vždy zaútočit protivníka jako prvního a využijí jeho pohyb ke stržení nebo hodů.

4.1.3 Vnucování

Táto metoda je nejučinnější především v prvních vteřinách střetu. Jde o určité získání iniciativy a okamžité prosazení svoji taktiky boje. Může se jednat například o zaujmutí obranného postoj dříve než protivník, zaujmutí vyzývavého postoje nebo rychlejší výběr zbraně. Tato metoda je velmi účinná, pokud bleskově vnutíme vlastní pojetí boje! V případě použití obranných prostředků, je tato metoda asi nejlepší. Když si všimneme, že na

nás chce někdo zaútočit a bleskově vytahám teleskopický obušek s jeho současným rozložením, málokdo se vrhne s námi do boje.

Obr. 15. Zaujmutí vyzývavého postoje

4.1.4 Navození strachu a podlomení sebedůvěry

Jedná se o faktory, které velmi ovlivňují průběh střetu. Můžou být vyvolané například momentem překvapení, znemožnění soupeři správné orientace nebo odváděním pozornosti. Pokud si protivník přestane věřit, s největší pravděpodobností to pro něj skončí neúspěchem.

V tomto směru je důležité útočnickovi demonstrovat naši „sílu“. To ho může případně odradit v pokračování útoku nebo jeho sebedůvěru se podlomí natolik, že si útok nakonec zcela rozmyslí a k přepadení vůbec nedojde.

Taktická příprava je velmi důležité téma, kterým soukromý kurýr by se měl důkladně zabývat (modelové situace). Znalost technik, jako jsou odvádění pozornosti a dezorientaci útočníka, je při řešení obranných situací velmi účinná a neocenitelná taktika (podlomení

sebedůvěry). V takových situacích obránce může získat víc času nebo být dokonce ve výhodě ještě před tím, než obránce bude napaden.

5 ZÁKLADNÍ TECHNIKY PŘI ŘEŠENÍ OBRANNÝCH SITUACÍ

Nácviku základních technik je potřeba věnovat dostatek času. Pomocí přesného a správného provádění cviku, dosáhneme toho, že všechny návyky se v nás zafixují od samého počátku. To nám v budoucnu, v obranných situacích, může ušetřit spousta námahy, času a minimalizovat tak zbytečné chyby.

5.1 Technika pádu

Ovládnutí pádu je využitelné nejen při vedení samotného boje nebo obranných situacích. Jedná se také o preventivní opatření. Díky znalosti těchto základních technik, můžeme zabránit úrazům a zraněním.

Znalost těchto základních technik pádů je neocenitelná. Představme si, že soukromý kurýr je přepaden dvěma útočníky a ty se ho snaží strhnout na zem a odcizit cenný balík. Bohužel se jim to moc nepovedlo, protože když se jim podařilo ho dostat na zem, kurýr bleskově udělal kotoul a byl nejen opět na nohách, ale i částečně ve výhodě. Mezitím kurýr stihl rozložit teleskopický obušek a to na útočníky dost zapůsobilo a podlomilo jejich sebedůvěru.

Ovládnutí technik pádů je podle mého názoru nezbytnou součástí při řešení obranných situací. Kurýr je schopen nejen zabránit zbytečným úrazům a zraněním, ale dokonce i obrátit celou situaci ve svůj prospěch.

5.1.1 Pád vpřed

Pád vpřed provádíme kotoulem přes rameno a ukončujeme ho ve stoje nebo v lehu na boku. Důležitým faktorem je ztlumit dopad trupu. Nastavíme obě ruce tak, aby byly ve výši obličeje. Po dokončení kotoulu dopadáme na levý nebo pravý bok a vzápětí co nejrychleji přecházíme do stoje.

V případě, že pád ukončujeme v lehu na levém boku, máme levou nohu pokrčenou na zemi celou délkou vnější strany a pravou nohu máme buď pokrčenou ve vzduchu, nebo opřenou chodidlem o zem. Pád pak můžeme nacvičovat ze stoje, přes různé překážky, do výšky, do dálky a s rozběhem.

Obr. 16. Pád vpřed

Obr. 17. Provedení kotoulu vpřed a leh na pravém boku

Pád vpřed je typickým příkladem toho, když nás útočník nečekaně přepadne zezadu a strhne nás na zem. Jak je vidět na fotkách, pokud kurýr ví, co má dělat, i v tom nejhorším případě zůstane na zemi v pohotovosti a plné bojeschopnosti. Proto doporučuji tomuto základnímu pádu věnovat větší pozornost a neustále ho procvičovat.

5.1.2 Pád vzad

Při nacvičování tohoto pádu by se mělo začínat z dřepu. Pomalu přeneseme váhu těla do zadu a začneme padat na lopatky. Hlava by měla být schována tak, že bradu přitiskneme k trupu. V okamžiku, kdy se naše lopatky dotknou zemi, vydechneme a provedeme pažemi

úder o zem, což nám lehce nadzvedne hýždě. Pád můžeme ukončit v lehu nebo kotoulem vzad.

Obr. 18 Pád vzad

Obr. 19 Leh na levém boku a provedení kotoulu vzad

Klasický případ toho, když útočník do nás narazí zepředu. Podle mého názoru k tomu dochází při útocích nejčastěji. Začíná to vždy postrkováním a končí silnými nárazy, aby obránce se neudržel na nohou a upadnul na zem. Na fotkách je vidět, že obránce by neměl mít problém takovou situaci lehce vyřešit. Ovšem bez neustálého procvičování a prohlubování těchto technik, rozhodně dobrých výsledků nedosáhneme.

5.1.3 Pád stranou

Stejně jako u pádu vzad i u pádu stranou by se mělo začínat z dřepu. Začneme přenášet váhu těla do boku a tím se skulíme na zem. Pád ukončujeme tak, že se dotýkáme jednou polovinou zad. V momentě, kdy se dotkneme lopatkou, provedeme úder paží. Jedna noha dopadá pokrčená na zem vnější stranou a druhou se opřeme patou nebo ji necháme pokrčenou ve vzduchu. Pád můžeme také ukončit kotoulem.

Obr. 20. Pád stranou a dopad na pravý bok

Na závěr bych rád upozornil na pár důležitých detailů, co se týče provádění kotoulu. Kotouly provádíme nejlépe s výdechem. Potom obránce je mnohem pružnější, samotný kotoul bude mnohem efektivnější a neodejde ke zbytečným zraněním. Dále bych rád zmínil, že při kotoulech je nutné se dívat pořád na útočníka a tím ho vlastně neustále kontrolovat.

5.2 Úchopy za paže

Úchopy za paže je podle mého názoru nejčastější začátek samotného útoku. Budu se snažit uvést v této kapitole ty, ke kterým dochází nejčastěji.

Je třeba se umět bránit proti nejružnějším úchopům a tak předejit tomu, že se dostaneme do horší situace, když nebudeme vědět, jak na to. Proto tomuto tématu je nutno věnovat pozornost.

Představte si situaci, kdy vás někdo uchopí silou zezadu za vaši paži a bude se snažit vám vytrhnout batoh nebo tašku. Většina lidí by ani nevěděla, jak má správně reagovat. Samozřejmě se budete snažit vytrhnout, ale podle mě, se vám to moc dařit nebude. Proto je důležité se těmito techniky zabývat a neustále je procvičovat, abychom se v podobných případech mohli efektivně a rychle ubránit.

Tyto techniky jsou natolik jednoduché, že po přečtení by je dokázal aplikovat v praxi i úplný laik. Pochopíte, že jsou naprosto jednoduché, ale velmi účinné.

5.2.1 Úchop zepředu pravou rukou zespodu za levé zápěstí

Obránce by měl ze začátku zvolit vhodnou vzdálenost vykročením levé nohy a trochu se k němu přiklonit. To obránci umožní zvýšit sílu páčení zápěstí útočníka. Trup a levou paži pootočíme tak, aby došlo k vyklouznutí levého zápěstí z úchopu. Na závěr by měl přijít úder pěsti, úder loktem nebo kop jako účinný protiútok.

Obr. 21. Úchop pravou rukou zespodu za levé zápěstí

Obr. 22. Vyproštění z úchopu a jednoduchý protiútok

K těmto úchopům dochází nejčastěji v situacích, kdy útočník stojí před obráncem a snaží se ho zadržet nebo přitáhnout k sobě. Útočník většinou začne klidně a neustále přidává na agresivitě, aby obránce dostal strach: „Moment, kampak?! Co máte v té tašce? Nikam nechod' nebo zavolám svoje kámoše!“. Tady je už jasné, že není na co čekat a je třeba tuto situaci bleskově vyřešit. Nejlépe, aby si toho na ulici nikdo nevšimnul.

5.2.2 Úchop zepředu pravou rukou seshora za levé zápěstí

Obránce použije prudké švihnutí levou paží obloukem dolů. Jedná se o účinnou páku na útočnickovo zápěstí. Je skoro vyloučené, že se útočnickovi podaří udržet zápěstí v úchopu. Samozřejmě jakmile se nám podaří dostat z úchopu, použijeme protiútok.

Obr. 23. Úchop pravou rukou seshora za levé zápěstí

Obr. 24. Vyproštění a následný protiútok úderem pěstí

Opět je to podobný případ, jako u předešlého úchopu. Jakmile obránce ucítí, že útočník ho drží za zápěstí a nechce ho pustit, musí začít okamžitě jednat. V takových případech pokud nezakročíme včas (pár vteřin), nebezpečí začíná růst exponenciálně a bude čím dál těžší se z toho dostat.

5.2.3 Úchop zepředu pravou rukou zespodu za pravé zápěstí

Zde obránce může začít navolňovacím úderem nebo kopem stejně jako v minulých případech. Dále uchopí levou rukou zespodu útočnickovo pravé zápěstí a tahem osvobodí svoje pravé zápěstí. Následuje uchopení oběma rukama za útočnickovo zápěstí a nasazení páky.

Obr. 25. Úchop pravou rukou zespodu za pravé zápěstí

Obr. 26. Vyproštění ruky a nasazení páky na zápěstí útočníka

V tomto případě můžeme například použít páku na pravou paži. To přivede útočníka do kleku nebo také do lehu. V takové pozici je absolutně bezmocný.

5.2.4 Úchop zezadu pravou rukou seshora za pravé zápěstí

Obránce provede rychlý obrat vpravo a provede navolňovací úder nebo kop. Po té pokrčí pravou paží a uchopí levou rukou útočnickovo pravé zápěstí. Tahem osvobodí pravé zápěstí a nasadí útočnickovi páku na pravou paži.

Obr. 27. Úchop zezadu pravou rukou za pravé zápěstí a navolňovací kop

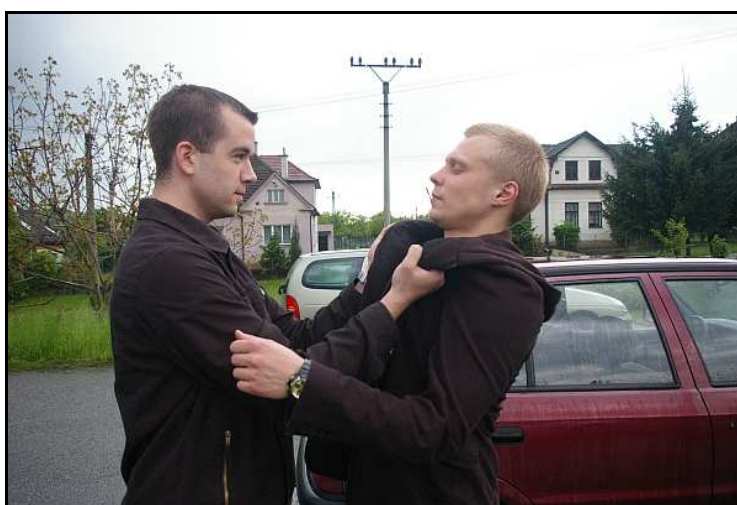

Obr. 28. Vyproštění a nasazení páky

Typický útok zezadu, kdy útočník se nás snaží zastavit a zaútočit. Většinou po úchopu, útočník vede hned úder do obličeje, proto je zde důležité ihned zvednout ruku, abychom ten úder blokovali, nebo mu znemožnili tento úder provést.

5.3 Úchopy za oděv

Úchopy za oděv se sice obecně nepovažují nějak zvlášť za nebezpečné, ovšem můžou být součástí nějaké útočné akce. Nejčastěji proti úchopům se bráníme bleskovým protiútokem a následným páčením, které útočníka zneškodní. Opět zde uvedu situace, ke kterým dochází nejčastěji.

Obr. 29. Úchop za oděv

Pro normálního člověka, bez znalosti základních technik, se dostat z takového úchopu, je téměř nemožné. Nejen je to dost nepříjemné, ale napadený většinou dostane takový strach, že udělá úplně všechno, aby se mu nic nestalo.

Protože k těmto úchopům v obranných situacích dochází velmi často, jejich znalost je nutná. Neustálým procvičováním, lze dosáhnout velmi dobrých výsledků, které nám v budoucnu mohou zaručit, že nás takové situace nerozhodí a jsme schopni je rychle a účinně vyřešit.

5.3.1 Úchop zepředu pravou rukou zvnějšku za levý rukáv na předloktí

Jako základ obránce provede navolňovací úder nebo kop. Po té uchopí pravou rukou útočnickovo pravé zápěstí a natočí se vpravo s provedením oblouku oběma pažemi. Po dokončení obratu nasadí útočnickovi páku. Tlakem na zápěstí a na loket útočnicka donutíme ke kleku nebo lehu na zem.

Obr. 30. Úchop za rukáv na předloktí a navolňovací úder

Obr. 31. Provedení oblouku a nasazení páky

Vyproštění z tohoto držení za rukáv na předloktí je poměrně jednoduché. Ovšem nesmíme zapomínat, že většinou útočník kombinuje úchopy a současně údery na hlavu. Proto je důležité ihned změnit postoj těla tak, abychom mu znemožnili tento úder provést.

5.3.2 Úchop zepředu pravou rukou za rukáv na záloktí levé paže

Jako u všech předešlých situací obránce by měl začít navolňovacím úderem nebo kopem. S menším obratem vlevo obránce přehmátne útočnickovou pravou paží a tahem vzhůru nasadí páku na jeho loket. To útočnickovi způsobí, že se lehce nadzvedne na špičkách. Obrannou situaci zakončíme podlomením útočnicka kopem do pravého kolena a následným stržením na zem.

Obr. 32. Úchop pravou rukou za rukáv na záloktí a navolňovací úder dlaní

Obr. 33. Nasazení páky a následný kop do pravého kolena

Tento úchop se rovněž často vyskytuje v praxi. Cílem útočníka je například přidršet obránce, aby mu neutekl a strhnout ho na zem, za účelem odcizení jeho věcí. Zde je opět velmi důležité včas zakročit, vykrýt případně první úder útočníka a okamžitě nasadit protiútok.

5.3.3 Úchop zepředu pravou rukou za oděv na levém rameni

Obránce provede navolňovací kop a uchopí pravou ruku útočnicko pravé zápěstí. Po té provede levou paží oblouk tak, aby levé předloktí dolehlo zvnějšku na loket pravé paže útočníka. To umožní obránci nasadit páku na pravou paži tlakem proti útočnickovu lokti. Pro dosažení větší efektivity páky, obránce by se měl mírně předklonit. Obrannou situaci ukončí kopem do břicha.

Obr. 34. Úchop za oděv na levém ramenní a nasazení páky

Tento úchop se nevyskytuje příliš často v praxi, nicméně tato situace může vzniknout. Zde je charakteristický samotný úchop. Toto gesto z hlediska psychologie není totiž obvyklé u člověka, kterého neznáme osobně. Obecně si to můžou k nám dovolit naši blízcí a přátelé. Je předem dobře odhadnutelný, proto obránce může zakročít ještě před tím, než útočnickova ruka mu dolehne na rameno.

5.3.4 Úchop zepředu levou rukou za oděv na prsou

Jako protiútok je v této situaci dobré zvolit úder do obličeje, aby se útočník trochu prohnul dozadu a odstoupil. Vzápětí obránce přitiskne obě ruce na hřbet útočnickovy levé ruky. Po té rychle provede krok vzad a mírně se předkloní. Tím obránce dosáhne toho, že začne páčit útočnickovu levou ruku v zápěstí. Útočníka to donutí se předklonit a celou situaci obránce ukončí silným úderem kolena do hlavy nebo do hrudi.

Obr. 35. Úchop za oděv na prsou

Obr. 36. Rychlý protiútok a páčení ruky v zápěstí

Úchop za oděv na prsou je asi nejběžnější. Vyskytuje se snad ve všech střetech a obranných situacích. Reakce obránce na tuto situaci musí být natolik rychlá, aby se mu podařilo nasadit protiútok dřív, než útočník provede úder. Toho se dosáhne pouze neustálým procvičováním a prohlubováním této techniky. Jedině tak můžeme čelit útočníkovi a úspěšně vyřešit tuto obrannou situaci.

5.3.5 Úchop zezadu pravou rukou za límec

Obránce se prudce otočí doleva a provede pravou rukou přímý úder do obličeje. Současně provede levou rukou oblouk tak, aby levé předloktí dolehlo zvnějšku na loket pravé paže útočníka. S použitím předklonu a tlakem obou rukou na loket útočníka, obránce nasadí účinnou páku.

Obr. 37. Úchop za límec a prudké otočení doleva

Obr. 38. Úder a nasazení páky

Další z úchopu, který je v praxi velmi běžný. Útočník zde může například svou oběť strhnout, prudkým škubnutím dozadu na zem. Očekává totiž, že když svou oběť dostane na lopatky, tak je po všem a je jasným „vítězem“. To pro kurýra by neměl být velký problém, protože ovládá techniky pádu, a kdyby k tomu došlo, tak si lehce s tím poradí. Provedením kotoulu vzad, by se okamžitě dostal do výhody.

5.4 Škrceň

Škrceň neboli „kravaty“ se obecně považují za velmi nebezpečný a brutální útok. Důvodem je, že pokud nebudeme jednat při dobře nasazené kravatě bleskově rychle, může nás to stát ztrátu vědomí během několika vteřin.

I zde nesmí obránce zapomínat jak na obranné údery, tak i na kopy. Opět se budu snažit zde uvést jen ty nejrozšířenější a nejčastější situace, ke kterým dochází.

Kurýr by měl rozhodně tyto techniky ovládat na vysoké úrovni. Jedině tak může v budoucnu efektivně čelit útočníkovi a perfektně zvládnout každou obrannou situaci.

5.4.1 Škrceň zezadu oběma pažemi

Obránce provede rychlý obrat vlevo, současně švihne obloukem přes obě útočnickovy paže levou rukou a zablokuje je v sevření. Ihned po sevření obránce provede pravou rukou sérii silných úderů do obličeje a do odkrytých žeber. Obrannou situaci ukončujeme v tomto případě stržením nebo sražením útočníka na zem.

Obr. 39. Škrceň zezadu a obrat vlevo

Obr. 40. Sevření paží

Obr. 41. Údery do obličeje a břicha

Jedná se o velmi nebezpečný útok. Zde útočník může provést širokou škálu odhozu, strhnutí, úderu a kopu. Opět je pravidlem, že kurýr musí reagovat bleskově rychle, aby tak znemožnil útočnickovi pokračovat dál v útoku.

5.4.2 Škrčení „kravatou“ zezadu

U tohoto typu škrčení je důležité, aby obránce jako první krok napnul krční svaly a schoval bradu do pokrčené útočnickovy paže. Současně chytí oběma rukama pravou paži útočníka, pokrčí kolena a pravou nohu přesune dozadu. Tím se docílí toho, že váha útočníka se lépe rozloží na celá záda obránce a jeho těžiště se posune víc dopředu. V poslední fázi obránce přehodí útočníka přes svůj pravý bok na zem.

Obr. 42. Nasazena kravata a schování brady do pokrčené paže

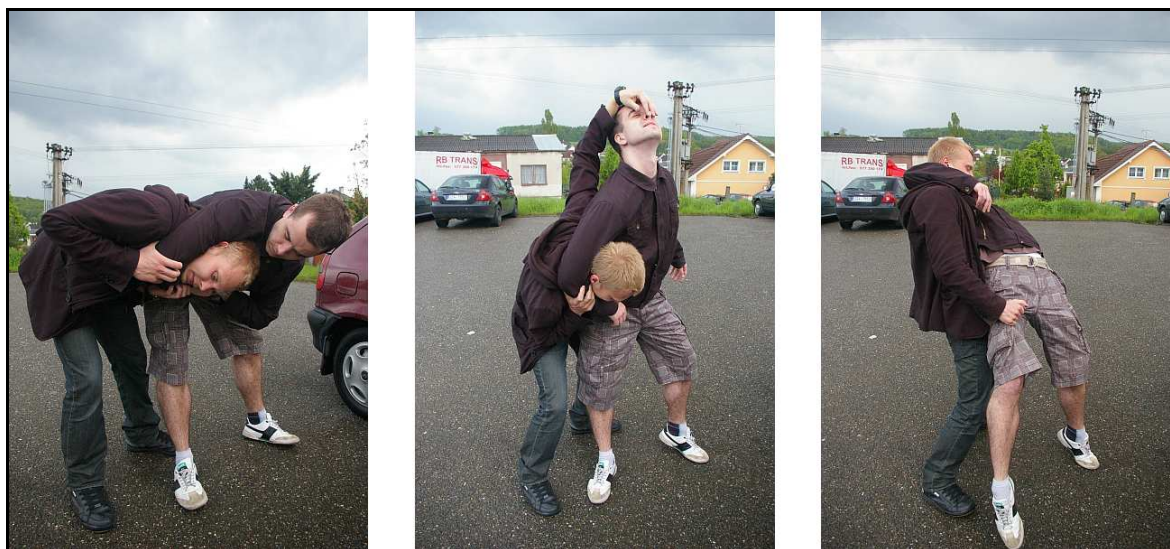

Obr. 43. Chycení oběma rukama za paži a přehození

Pokud nastane tato situace, máme přibližně několik vteřin na rychlé vyřešení, než obránce ztratí vědomí. Celé provedení techniky musí trvat maximálně jednu vteřinu. Protože důležitou roli zde hraje čas, udělat někde chybu a provést techniku špatně je naprosto vyloučené! Pouze neustálým procvičováním dosáhneme toho, že provedení techniky ve finále bude bezchybné a rychlé.

5.4.3 Škrčení „kravatou“ z boku

Opět jako první krok musí obránce napnout krční svaly a bradu schovat do pokrčené paže, aby tak částečně uvolnil dýchací cesty. Obránce uchopí levou rukou útočnickou bradu nebo nos a tlakem vzad vychýlí útočníka dozadu. To způsobí, že útočník na okamžik ztratí orientaci. Pravou rukou chytí útočnickou pravou nohavici poblíž kolena, prudce ji zvedne a současně hodí útočníka do strany.

Obr. 44. Škrčení kravatou z boku, vychýlení útočníka a jeho stržení na zem

Podobný případ jako při škrčení kravatou zezadu. Opět je zde pro nás nejdůležitějším faktorem čas. Ovšem zde máme větší prostor pro navoňovací údery do břicha nebo kopy do nohou útočníka, po kterých nám trochu povolí a vyproštění z kravaty je o něco snazší.

5.5 Údery

Údery se považují za jednu z neúčinnějších forem útoku nebo protiútoků, díky své velké rychlosti a síle. Při úderech hlavně využíváme pěstí, dlaň, loket nebo malíkovou hranu.

Údery mají malý dosah, který můžeme využít například při řešení obranných situací ve stísněných prostorech nebo například v automobilu. Další velkou výhodou je možnost kombinaci a provádění souvislé série různých úderů velkou rychlostí.

5.5.1 Úder pěstí

Přímý úder pěstí je jeden z nejpoužívanějších. Při správném provedení, přímý úder je velmi silný a rychlý.

Před úderem pravou rukou, obránce má lehce vykročenou levou nohu a naopak, aby dosáhl větší stability. Obě paže jsou u těla a pěstí musí být maximálně zpevněné, aby po nárazu nedošlo k jejímu poranění. Pravou paži mírně napřáhneme a zpevníme. Vzápětí provedeme rychlý úder celou pravou paží, kterou vedeme po přímce k cíli a bleskově vykročíme levou nohou, co přidá úderu větší sílu a rychlost.

Obr. 45. Správné zpevnění zápěstí

Z této pozice můžeme pokračovat dál, úderem levé ruky a opět vykročením pravé. To nám umožňuje vytvořit rychlou kombinaci několika tvrdých úderů. Takovou sérii úderu obránce může provést zároveň na různé oblasti těla. Například první dva údery provedeme na obličej a krk, další dva na břicho a solar plexus a poslední úderem lokte opět na hlavu. Po takové „spršce“ úderů nemá žádný útočník šanci dál pokračovat v boji.

5.5.2 Úder dlaní

U tohoto typu úderů obránce využívá větší zásahovou plochu, kterou tvoří otevřená dlaň se sevřenými klouby prstů. Samotná technika provedení je podobná jako u přímého úderu pěstí. V obranných situacích tento úder používáme na měkké části těla, jako jsou solar plexus, břicho a také bradu nebo nos.

Obr. 46. Úder dlaní

Úder dlaní se nevyužívá tak často jako úder pěstí, to ovšem neznamená, že není účinný. Opak je pravdou. Správný zásah na správné místo znamená pro útočníka konec jeho bojeschopnosti. Je vhodné tento úder pořadně procvičit včetně jeho různých kombinací a také samotné údery na zásahová místa.

5.5.3 Úder loktem

Velmi tvrdý úder, který vedeme do břicha, hrudníku nebo obličeje. Vyznačuje se malým dosahem. Provádíme jej prudkým švihem pokrčené ruky a útočníka zasahujeme loktem.

Obr. 47. Úder loktem

Úder loktem je velmi účinný, avšak kvůli jeho malému dosahu, ho musíme provádět jako součást nějaké jiné techniky nebo úderu. Cílem je, co nejbližší se dostat k útočníkovi, abychom na něj dosáhli. Například v situaci, kdy útočník chytí obránce za límec a současně ho přitáhne. Obránce využije tento pohyb a vzápětí provede úder loktem ve chvíli, kdy bude k útočníkovi velmi blízko.

5.6 Kopy

Kop se považuje za jeden z nejúčinnějších prvků, díky velkému dosahu. Ten je mnohem větší než u úderu pěstí nebo dlaní. Kop vedený na dolní část těla je rychlý, neočekávaný a obtížně se vykrývá. Zde se chcí soustředit pouze na nízké kopy, pomocí kterých zasahujeme spodní část těla od pasu dolů.

5.6.1 Přímý kop

Před zahájením kopu pravou nohou, obránce má vykročenou levou a naopak. Kop začínáme přisunutím pravé nohy k levé a současným pokrčením pravé v koleni téměř o 90°. Stehenní část by měla být se zemí skoro vodorovně. Jako poslední fázi přidáváme

rychlé narovnání a napnutí nohy. Kop ukončujeme vracením nohy po stejné dráze na původní místo.

Obr. 48. Přímý kop

Tento kop je poměrně jednoduchý a dle mého názoru i nejvýhodnější technický prvek při obraně. Úderovou plochou tvoří špička a první polovina podrážky boty. Celé provedení kopu by nemělo trvat déle než 0,8 vteřin.

5.6.2 Boční kop

Opět začínáme stejným postojem s vykročením levé nohy. Kop zahajujeme přisunutím pravé nohy k levé a současným pokrčením pravé v koleni. Ve chvíli, kdy máme stehenní část vodorovně se zemí, vytočíme celé tělo do leva. Po vytočení, obránce by měl směřovat pokrčenou pravou nohou k útočníkovi. Vzápětí rychle sune patu dopředu, natáhne celou nohu a zpevní ji. Kop ukončí vracením nohy výchozí polohy.

Boční kop je velmi vhodný pro zastavení nebo odražení protivníka. Úderovou plochu tvoří celá podrážka boty. Je sice technický o něco složitější než přímý kop, ale je stejně rychlý, účinný a v některých situacích skoro nezaměnitelný.

Soukromý kurýr tyto základní techniky musí ovládat s naprostou přesností a neustále je procvičovat, aby dosahoval lepších výsledků. Jejich fixace do podvědomí je rovněž velmi důležitá. Obránce by měl reagovat na útok efektivně a hlavně rychle (úder). Okamžitým zakročením s použitím účinného protiútku, je kurýr schopen vyřešit celou obrannou situaci během několika vteřin (1-3 vteřiny).

6 OBRANA S POUŽITÍM OBRANNÝCH PROSTŘEDKŮ

Při obraně s použitím obranných prostředků, volíme ty nejvhodnější. Mezi nejpoužívanější a účinnější rozhodně patří obranný sprej, paralyzér a teleskopický obušek. Zacházení s těmito prostředky je nezbytnou součástí jeho výcviku. Soukromý kurýr musí neustále procvičovat používání obranných prostředků pro úspěšné řešení obranných situací.

6.1 Obrana sprejem

Při obraně pepřovým sprejem se snažíme zasáhnout obličej útočníka. Spreje většinou mají krátký dosah, proto se snažíme zasáhnout obličej ve vzdálenosti 1-1,5 m. Obranu musíme rovněž spojit s úhyby dozadu nebo stranou, protože útočník po zasažení neskončí okamžitě během vteřiny a bude se snažit pokračovat dál v útoku. Je důležité zapojit do obrany taky krytí rukou a účinný protiútok.

Použit sprej lze také třeba i v automobilu, když obránce je napaden přes otevřené boční okno nebo otevřené dveře.

Obr. 49. Použití obranného spreje

Obr. 50. Protiútok a zadržení

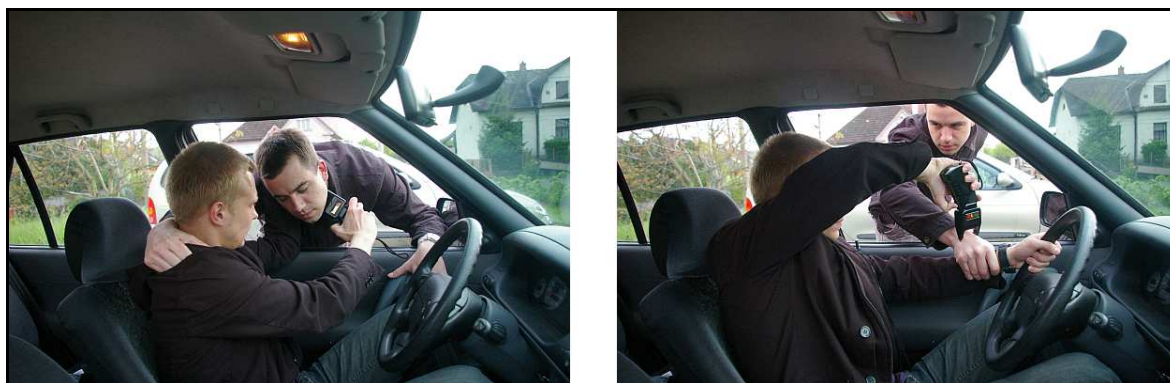
Obr. 51. Použití obranného spreje v automobilu

Obranný sprej je bezpochyby jeden z nejlepších obranných prostředků, který je k dispozici. Ovšem nesmíme zapomínat, že jeho použití vyžaduje větší trénink. Kurýr by měl mít rozhodně nacvičené jeho použití v různých prostředích a prostorech. Měl by si vytvořit modelové situace, které by mohly vzniknout během operace a které by uměl perfektně vyřešit a být na ně vždy připraven.

6.2 Obrana elektrickým paralyzérem

Elektrický paralyzér lze efektivně využít v automobilu. Při použití proti útočnickovi obránce si musí pamatovat, že nejzranitelnějšími částmi těla jsou krk, šíje, třísla, stehna, spodek hrudního koše, ramena a týl.

Při napadení útočником přes otevřené okno auta, přiložíme volnou pravou rukou elektrický paralyzér nejlépe k šíji. Elektrický výboj způsobí, že se útočník poleká, avšak nesmíme povolit nebo ihned ucuknout zpátky. Paralyzér držíme dál přitisknutý na těle útočníka, dokud nezačne couvat. Pokud útočník se snaží obránce pouze uchopit za ruku nebo se snaží za něco chytit, aby se přidržel, přitiskneme elektrický paralyzér k jeho ruce.

Obr. 52. Použití elektrického paralyzéro v automobilu

Elektrický paralyzér by určitě neměl chybět ve výzbroji soukromého kurýra. Jeho použití při řešení obranných situací je v podstatě nezaměnitelné. Nejčastěji ho můžeme efektivně využít při obraně v automobilu. Opět nesmíme zapomenout, že bez procvičování těchto modelových situací obrana v praxi nebude tak efektivní. Proto doporučuji neustále prohlubovat znalosti v této oblasti obrany, abychom dosáhli mnohem lepších výsledků a minimalizovali vznik rizik na minimum.

6.3 Obrana teleskopickým obuškem

Teleskopické obušky jsou čím dál častěji používány při obranných situacích. Obrovskou výhodou obušky je jeho jednoduchost, rozměry a hlavně síla úderů. Správné použití nám dovoluje čelit i daleko silnějšímu útočnickovi.

Údery provádíme švihnutím napřažené paže. Zásahová místa jsou v tomto případě paže, ramena, lokty a kolena. Ve složeném stavu ho můžeme použít jako tlačnou zbraň na citlivá místa na těle.

Obr. 53. Použití teleskopického obušku

V poslední době teleskopický obušek je čím dál populárnější. Důvodem jsou jeho velká účinnost a malé rozměry. Ve složeném stavu ho můžeme klidně použít jako tlačnou zbraň na citlivá místa lidského těla. Už pouhé samotné rozložení obušku dokáže nahnat strach a podlomit sebedůvěru útočníka. Takhle jednoduše můžeme nastolit vlastní pojetí boje. Podle mého názoru, teleskopický obušek je rozhodně nejlepším obranným prostředkem, kterým soukromý kurýr může disponovat.

Obranné prostředky jsou součástí základní výbavy soukromého kurýra. Podle mého názoru by bez nich neměl vykonávat žádné převozy a neměly by u něj nikdy chybět (paralyzér). Proto zacházení s těmito prostředky je nezbytnou součástí jeho výcviku. Měl by neustále procvičovat a prohlubovat svoje znalosti v oblastech používání obranných prostředků při řešení obranných situací.

ZÁVĚR

Bakalářská práce upozorňuje na dnešní nedostatky v oblasti přepravy cenností, které naprosto zbytečně napomáhají zlodějům k provedení loupeží. Jsou to především chyby, kterých se lze snadno vyvarovat a zákon to v tomto směru agenturám průmyslu komerční bezpečnosti plně dovoluje. Ovšem bohužel se tomu tak neděje a postupy v přepravách cenností, podle mého názoru, jsou zastaralé a absolutně se nevylepší. Tyto chyby vycházejí hlavně z image dnešních podniků průmyslu komerční bezpečnosti. Proto se zavádí pojem, jako je soukromý kurýr.

Soukromý kurýr je spojení bodyguarda a přepravy cenin, které využívá dnešních nedostatků a tak může nabídnout mnoha cílových skupinám to, čím jiné agentury průmyslu komerční bezpečnosti nedisponují.

V práci se také zabývám dopravními prostředky, které soukromý kurýr využívá ve své činnosti. Musíme mít neustále na vědomí, že tato činnost kurýra nese s sebou určitá rizika, se kterými se může střetnout. Proto je nezbytné nutné se před nimi chránit. Dnešní pancéřované vozy, obyčejných agentur průmyslu komerční bezpečnosti, jsou sice vybaveny dobře, ale jsou zbytečně velké a nápadné.

Považuji za důležité se věnovat této problematice a neustále jí zlepšovat a vyvíjet natolik, aby počet loupeží se snížil na minimum.

Pomocí hypotézy jsem sestavil v praktické části všechny možné obranné situace, které jsem úspěšně potvrdil, ověřil a následně zdokumentoval. Podrobně je tu rozepsaná, jako demonstrace úspěšného řešení nasimulovaného úkolu, důkladná příprava, která je nezbytnou součástí preventivní činnosti soukromého kurýra. Ta v sobě zahrnuje analýzu všech možných rizik, naplánování všech náhradních i únikových cest, příprava výstroje a výzbroje. Protože soukromý kurýr pracuje sám a nemá tým, musí dokonale ovládat taktiku přepravy, mnoho odborných dovedností, znalostí a řídit se základními principy, bez kterých tuto činnost nemůže vykonávat. Do takové přípravy taky může spadat například odvádění pozornosti a dezorientaci útočnicka, což je při řešení obranných situací velmi účinná taktika.

V posledních kapitolách je uveden metodický návod, doplněný fotodokumentací, určený pro naučení a pochopení základních technik pro řešení sebeobránných situací beze zbraně i s použitím obranných prostředků. Základní techniky jsou vybrány tak, aby je pochopil i úplný laik, který po přečtení se dokáže účinně ubránit. Čtenář je také obeznámen

s citlivými místy na lidském těle, která jsou nejzranitelnější. Na závěr taky zjistí, jak se dají používat různé obranné prostředky, jako jsou obranný sprej, paralyzér, teleskopický obušek a jak s nimi účinně zacházet.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Bachelor thesis highlights the current deficiencies in the transport of valuables that are totally unnecessary and help thieves to carry out robberies. They are mainly mistakes that can easily be avoided and the law in this respect for agencies of commercial security fully allowed. But unfortunately procedures in transporting valuables, in my view, are obsolete and are absolutely don't improve. These errors are based mainly on the image agencies of commercial security. Therefore, introducing the concept as a private courier.

Private courier is a combination of bodyguard and transport of valuables, which uses today's shortcomings and can therefore offer for some target groups, what other agencies of commercial security do not have.

The work also deals with vehicles which used by a private courier in his activities. We must always bear in mind that this activity entails a certain risks they may confront with courier. Therefore it is necessary to protect yourself against them. Today's armoured cars, ordinary commercial security agencies, are well equipped, but they are unnecessarily large and showy.

I consider that is important to engage in this issue and continually improve and develop it so that the number of robberies dropped to a minimum.

Using the hypothesis I put in practical part all defensive situations that I have successfully confirmed, verified, and subsequently documented. In the end of work, as a demonstration of successful solutions, thorough preparation, this is an essential part of preventive activities of private courier. This includes analysis of all potential risks, plan the replacement of all the escape routes, training and armament. Because the private courier works alone and has no team he has perfect knowledge tactics of transportation, many professional skills, he must follow the basic principles, without which this work can't perform. In training can also fall techniques such a distraction and disorientation, this is highly effective tactic in dealing with defense situations.

In the last chapter is given a methodological guide, complete with photo documentation, designed to learn and understand the basic techniques for dealing with the Self-Defence situations with weapons and without using weapons. Basic techniques are selected so as to understand the complete layman, which after reading he can defend effectively. The reader is also familiar with the sensitive points on the body that are most

vulnerable. At the conclusion also finds how they can use a defence spray, teaser, telescopic batons, and how to deal with them effectively.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *U.S. Department of State* [online]. 2005 [cit. 2010-05-05]. Diplomatic Security Special Agent at the Secretary of State's Plane. Dostupné z WWW: <http://www.state.gov/cms_images/Agentatplane.jpg>.
- [2] *Militaria* [online]. 2009 [cit. 2010-05-05]. Pistole CZ kontra Glock. Dostupné z WWW: <<http://www.militaria.cz/userfiles/Image/clanky2/CZ75.jpg>>.
- [3] *Netcarshow* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Audi A8 Security. Dostupné z WWW: <http://photo.netcarshow.com/Audi-A8_Security_2006_photo_03.jpg>.
- [4] *Gold Port* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Jewelry shop. Dostupné z WWW: <<http://www.goldport.cz/domain/goldport/files/gold-coins-images.jpg>>.
- [5] *Arnis & Balaraw Fighting Club* [online]. c2007 [cit. 2010-05-05]. Obranné spreje. Dostupné z WWW: <<http://www.serrada.cz/clanky/testy/page19/files/02.jpg>>.
- [6] *EURO security products* [online]. c2009 [cit. 2010-05-05]. OBUŠKY. Dostupné z WWW: <http://www.eurosecurity.cz/eurosecurity.cz/img/obusky/200_teleskopicke_02.gif>.
- [7] *PSecurity* [online]. c2006 [cit. 2010-05-05]. SECURITYeshop.cz. Dostupné z WWW: <<http://psecurity.cz/uploads/images/paralyzer.jpg>>.
- [8] *Arnis & Balaraw Fighting Club* [online]. c2007 [cit. 2010-05-05]. Obranné spreje. Dostupné z WWW: <<http://www.serrada.cz/clanky/testy/page19/files/01.jpg>>.
- [9] *Business center* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. § 29 Nutná obrana, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/>>.
- [10] *Business center* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. § 28 Krajní nouze, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/>>.
- [11] *BMW security vehicles* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Security Equipment. Dostupné z WWW: <http://www.bmw-security-vehicles.com/security_vehicles/en/5series/22mm_security_glass.html>.

- [12] *BMW security vehicles* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Security Equipment. Dostupné z WWW: <http://www.bmw-security-vehicles.com/security_vehicles/en/5series/armoured_passenger_cell.html>.
- [13] *Král PNEU* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Run-flat. Dostupné z WWW: <<http://www.pneumatiky-prodej-pneu.cz/data/Run-flat%20pneumatiky.jpg>>.
- [14] *Autolexicon* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Pneumatiky Runflat. Dostupné z WWW: <http://cs.autolexicon.net/obr_clanky/runonflat_002.jpg>.
- [15] *ESCAD trade* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. Produkty CCTV. Dostupné z WWW: <http://www.escadtrade.cz/data/mod_eshop/2393/mo/main/large-hs-c121a.jpg>.
- [16] MARTINEK, Tomáš. *Řešení obranných situací v automobilu*. Zlín, 2008. 67 s. Bakalářská práce. UTB Zlín.
- [17] *Eliseo Soriano* [online]. 2010 [cit. 2010-05-05]. From Dust to Man. Dostupné z WWW: <http://esoriano.files.wordpress.com/2007/05/human_body.jpg>.
- [18] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Učebnice sebeobrany pro každého*. Praha: FUTURA, a.s., 1992. 358 s.
- [19] LEBEDA, Adolf Andrej. *Sebeobrana: Sebeobranné umění pro každého*. Praha: Olympia, 1979. 379 s.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Provádění příprav [1]</i>	14
<i>Obr. 2. Pistole CZ 75 SP 01 Shadow [2]</i>	15
<i>Obr. 3. Bezpečnostní vůz AUDI A8 Security [3]</i>	16
<i>Obr. 4. Zlato [4]</i>	18
<i>Obr. 5. Použití obranného spreje [5]</i>	22
<i>Obr. 6. Teleskopické obušky [6]</i>	23
<i>Obr. 7. Paralyzér [7]</i>	24
<i>Obr. 8. Obranné spreje [8]</i>	25
<i>Obr. 9. Bezpečnostní sklo [11]</i>	28
<i>Obr. 10. Zkouška pancíře [12]</i>	29
<i>Obr. 11. Pneumatiky Run-flat [13]</i>	30
<i>Obr. 12. Zpevněné bočnice [14]</i>	31
<i>Obr. 13. Skrytá kamera v knoflíku [15]</i>	32
<i>Obr. 14. Lidské tělo [17]</i>	35
<i>Obr. 15. Zaujmutí vyzývavého postoje</i>	38
<i>Obr. 16. Pád vpřed</i>	41
<i>Obr. 17. Provedení kotoulu vpřed a leh na pravém boku</i>	41
<i>Obr. 18 Pád vzad</i>	42
<i>Obr. 19 Leh na levém boku a provedení kotoulu vzad</i>	42
<i>Obr. 20. Pád stranou a dopad na pravý bok</i>	43
<i>Obr. 21. Úchop pravou rukou zespondu za levé zápěstí</i>	44
<i>Obr. 22. Vyproštění z úchopu a jednoduchý protiútok</i>	45
<i>Obr. 23. Úchop pravou rukou seshora za levé zápěstí</i>	45
<i>Obr. 24. Vyproštění a následný protiútok úderem pěstí</i>	46
<i>Obr. 25. Úchop pravou rukou zespondu za pravé zápěstí</i>	46
<i>Obr. 26. Vyproštění ruky a nasazení páky na zápěstí útočníka</i>	47
<i>Obr. 27. Úchop zezadu pravou rukou za pravé zápěstí a navolňovací kop</i>	47
<i>Obr. 28. Vyproštění a nasazení páky</i>	48
<i>Obr. 29. Úchop za oděv</i>	48
<i>Obr. 30. Úchop za rukáv na předloktí a navolňovací úder</i>	49
<i>Obr. 31. Provedení oblouku a nasazení páky</i>	50

<i>Obr. 32. Úchop pravou rukou za rukáv na záloktí a navolňovací úder dlaní</i>	50
<i>Obr. 33. Nasazení páky a následný kop do pravého kolena</i>	51
<i>Obr. 34. Úchop za oděv na levém ramenní a nasazení páky</i>	52
<i>Obr. 35. Úchop za oděv na prsou</i>	53
<i>Obr. 36. Rychlý protiútok a páčení ruky v zápěstí</i>	53
<i>Obr. 37. Úchop za límec a prudké otočení do leva</i>	54
<i>Obr. 38. Úder a nasazení páky</i>	54
<i>Obr. 39. Škrčení zezadu a obrat vlevo</i>	55
<i>Obr. 40. Sevření paží</i>	56
<i>Obr. 41. Údery do obličeje a břicha</i>	56
<i>Obr. 42. Nasazena kravata a schování brady do pokrčené paže</i>	57
<i>Obr. 43. Chycení oběma rukama za paži a přehození</i>	57
<i>Obr. 44. Škrčení kravatou z boku, vychýlení útočnicka a jeho stržení na zem</i>	58
<i>Obr. 45. Správné zpevnění zápěstí</i>	59
<i>Obr. 46. Úder dlaní</i>	60
<i>Obr. 47. Úder loktem</i>	61
<i>Obr. 48. Příímý kop</i>	62
<i>Obr. 49. Použití obranného spreje</i>	63
<i>Obr. 50. Protiútok a zadržetí</i>	64
<i>Obr. 51. Použití obranného spreje v automobilu</i>	64
<i>Obr. 52. Použití elektrického paralyzéra v automobilu</i>	65
<i>Obr. 53. Použití teleskopického obušku</i>	66